

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2004

tijdvak 2

AARDRIJKSKUNDE CSE GL EN TL

AARDRIJKSKUNDE VBO-MAVO-D

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma Wolf of vul de scores in op de optisch leesbare formulieren.

Zend de gegevens uiterlijk op 25 juni naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

- 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg geldt:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Aardrijkskunde GL en TL en Aardrijkskunde VBO-MAVO-D kunnen maximaal 55 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

OMGAAN MET NATUURLIJKE HULPBRONNEN

- 1 A
- 2 **maximumscore 2**
  - 1 juist 1
  - 2 onjuist 1
- 3 A
- 4 **maximumscore 2**
  - 1 juist 1
  - 2 juist 1
- 5 **maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

  - toegenomen welvaart
  - groeiend aantal inwoners
  - meer irrigatie

per juist antwoord 1

Opmerking
Klimaatverandering mag ook goed gerekend worden.
- 6 B
- 7 C
- 8 B
- 9 C
- 10 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het grootste deel van het stroomgebied van de Eufraat in Irak ligt.
- 11 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het stroomgebied van de Eufraat in Irak nauwelijks bijdraagt aan de hoeveelheid water van de rivier.
- 12 **maximumscore 1**

door houtkap op de hellingen / ontbossing

Vraag	Antwoord	Scores
○ 13	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Hier wonen veel mensen. → Dit zijn belangrijke landbouwgebieden. → De bevolking krijgt te maken met wateroverlast, waarvan de oorzaak stroomopwaarts ligt. 	
○ 14	<p>maximumscore 1</p> <p>het (toenemende) broeikaseffect</p>	
○ 15	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → olie als brandstof gebruiken in plaats van steenkool → autogebruik beperken → schade door industrialisering beperken 	
○ 16	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → besparing van drinkwater → besparen op de kosten van drinkwaterzuivering 	
○ 17	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → toiletgebruik → tuin sproeien → auto wassen → gebruik in de wasmachine <p>per juist antwoord</p>	1
○ 18	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → toename van de wereldbevolking → toename van de welvaart → toename van de industrie <p>per juist antwoord</p>	1
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Ook goed gerekend mag worden, de alternatieve of duurzame energie is (nog) te duur.</i></p>	
○ 19	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Er zijn nieuwe voorraden ontdekt. → Er wordt efficiënter gebruik van gemaakt. 	
○ 20	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → gebrek aan hoogteverschil → geen (voldoende) grote massa's water om elektriciteit op te wekken 	
○ 21	<p>maximumscore 1</p> <p>zonnecollectoren op huizen / gebouwen / wegen / in weiden</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 22 **maximumscore 1**
Hier is de windsnelheid het grootst.
- 23 **maximumscore 1**
→ Bouchra: Van milieu-organisaties zou je verwachten dat ze voorstander zijn van opwekking van schone / duurzame energie.
→ Kim: Het is lelijk in het landschap / het leidt tot geluidsoverlast / vogels kunnen zich te pletter vliegen tegen windmolens.

Opmerking

Voor de keuze van Bouchra of Kim worden geen punten gegeven. Alleen voor een juist argument kunnen punten worden gegeven.

TRANSPORT EN INFRASTRUCTUUR

- 24 **B**
- 25 **A**
- 26 **A**
- 27 **B**
- 28 **maximumscore 2**
- 1 juist 1
  - 2 onjuist 1
- 29 **A**
- 30 **B**
- 31 **D**
- 32 **D**
- 33 **B**
- 34 **maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
→ Het is milieuvriendelijk.
→ Men heeft daardoor geen last van files.
→ Het gaat stukken sneller.
→ Het is uiteindelijk nog goedkoper.
- per juist antwoord 1
- 35 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
→ Het ligt dichtbij Nederland.
→ Het is vanuit het oosten en het zuiden van ons land gemakkelijker / sneller te bereiken.

Vraag	Antwoord	Scores
● 36	A	
● 37	D	
● 38	A	
● 39	D	
● 40	B	
○ 41	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → A is een vlakke route. → A is een minder drukke route.	
	<i>Opmerking</i> <i>Een omgekeerde redenering is ook goed.</i>	
○ 42	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → handelaren → benzinepomphouders → caféhouders / restauranthouders → ambachtslieden → houthakkers	
○ 43	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → ontbossing → aantasting van de flora en fauna → luchtvervuiling (door het verkeer)	
○ 44	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → Zambia heeft een geïsoleerde ligging. → Deze spoorlijnen leiden naar havens die Zambia zelf niet heeft.	
○ 45	maximumscore 1 Zambia exporteert met name naar landen die oostelijk/aan die kant van Afrika liggen.	
○ 46	maximumscore 1 Grondstoffen zoals koper en kobalt worden niet per vliegtuig vervoerd.	
○ 47	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: → Er kan meer in één keer worden vervoerd / lagere transportkosten. → Er zijn minder vrachtwagens nodig (daardoor minder auto's op de weg, aantal files neemt af of niet meer toe). → minder vrachtwagens op de weg, dus minder uitlaatgassen	
	per juist antwoord	1

BRONVERMELDING

figuur 1	Vrij naar: Eigen Archief
diagram 1	Vrij naar: Geographie Heute, nr. 201, 2002
kaart 1	Vrij naar: De Basis Bosatlas, 2003
kaart 2	Vrij naar: De Basis Bosatlas, 2003
diagram 2	Vrij naar: Henk Donkers, De witte Olie, 1994
foto 1	Bron: National Geographic, september 2002
foto 2	Bron: National Geographic, september 2002
foto 3	Bron: National Geographic, september 2002
diagram 3	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 3`	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
tabel 1	Bron: Geographische Rundschau, nr. 50, 1998
kaart 4	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
grafiek 1	Vrij naar: Utrechts Nieuwsblad, 24-8-2002
tekst 1	Vrij naar: de Volkskrant, 11-2-2003
tekst 2	Vrij naar: AGON, Elsevier, 1973
kaart 5	Vrij naar: Geografenkrant, nummer 10, 1981
tekst 3	Vrij naar: NRC Handelsblad, 25-1-2002
kaart 6	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 7	Vrij naar: Goederenvervoer in Nederland, editie 2001, Ministerie van WVC
figuur 2	Vrij naar: CBS, diverse jaargangen
figuur 3	Vrij naar: CBS, diverse jaargangen
figuur 4	Vrij naar: CBS, diverse jaargangen
tekst 4	Vrij naar: www.debetuweroute.nl
kaart 8	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
foto 5	Bron: de Volkskrant, 30-11-2002
kaart 9	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
tekst 5	Vrij naar: Trax van Go infra, z.j.
tekst 6	Vrij naar: de Volkskrant, 23-12-2002
kaart 10	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 11	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 12	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 13	Vrij naar: De Basis Bosatlas, 2001
kaart 14	Vrij naar: De Basis Bosatlas, 2001
tekst 7	Vrij naar: de Volkskrant, 24-12-2002
kaart 15	Vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
kaart 16	Vrij naar: World Strategic Highway, G. Arnold, Londen 2000
tekst 8	Eigen archief
tekst 9	Vrij naar: Connexie, tijdschrift vervoerswetenschappen, september 2000